

1.

פ ר ו ט ו ק ו ל מ ס' 37

מישיבת הוועדה לענייני ביקורת המדינה
יום שני, י"ח באדר התשמ"ה, 11.3.1985, שעה 12.30

נ כ ח ו :

חברי הוועדה:
ד. ליבאי - היו"ר
ר. איתן
ד. הראל

מוזמנים:
מבקר המדינה י. טוניק
מ. גת - המפקח הכללי, משרד הכלכלה והתכנון
ש. קינן - משרד מבקר המדינה

מזכיר הוועדה: ב. פרידנר

קצרנית: ח. אלטמן

סדר-היום: סיכומיה והצעותיה של הוועדה לדו"ח 34 של מבקר המדינה.

1167

(נא לשלוח ביום 15.3.85)

סיכומיה והצעותיה של הוועדה לדו"ח 34 של מבקר המדינה

היו"ר ד. ליבאי:

אני מתכבד לפתוח את ישיבת הוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת.

על סדר-יומנו: סיכומיה והצעותיה של הוועדה לדו"ח 34 של מבקר המדינה. לפי הנוכחות ה"דלה" של חברי הכנסת אני מבין שהנושא בו נדון היום איננו "מלבב" במיוחד.

חבר-הכנסת רפאל איתן הוא היחיד מבין חברי הוועדה שנמצא כרגע אתנו ולכן אני שואל אותו: האם אתה רוצה שנקריא את הסיכומים וההצעות או שכבר הספקת לקרוא אותם?

ר. איתן:

קראתי את החומר, אין צורך לקרוא אותו שוב.

היו"ר ד. ליבאי:

אני עובר להצעת הסיכום בנושא: "חלמיש" - חברה לשיקום הדיור בתל-אביב-יפו, הקטע המתייחס למשרד הבינוי והשיכון.

האם יש הערות בקשר לנושא הזה?

מבקר המדינה י. טוניק:

יש לי הערה לסדר; לא לגבי התוכן. אני הייתי משנה את סדר הסעיפים והופך את סעיף ד' שיהיה סעיף א'. סעיף ד' יהיה א' כן סעיף א', סעיף ג' יהיה סעיף ב', סעיף א' יהא סעיף ג' וסעיף ב' יהיה סעיף ד'.

כך תהיה התפתחות הגיונית יותר של הדברים.

היו"ר ד. ליבאי:

ברצוני לקרוא את המסקנות פעם נוספת לפני שאחליט בדבר הצעתו של המבקר. (קורא את המסקנות).

בסדר. נשנה את סדר הסעיפים במסקנות. סעיף א' יהיה סעיף ג'; סעיף ב' יהיה סעיף ד'; סעיף ג' יהיה סעיף ב' וסעיף ד' יהיה סעיף א'.

סעיפים ה' ו-ו' נשארים במקומם.

הערותו של מבקר המדינה לשנות את סדר הסעיפים התקבלה. האם יש הערות נוספות? אני מבין שלא.

אני מעמיד להצבעה את המסקנות וההחלטות בקשר לנושא "חלמיש".

ה צ ב ע ה

מסקנות הוועדה והחלטותיה התקבלו פה אחד.

היו"ר ד. ליבאי:

אנו עוברים לסעיף השני של הסיכומים שהונחו בפנינו: ועד נאמנים לנכסי הקדשות מוסלמיים, בקטע המתייחס למשרד ראש-הממשלה.

האם יש הערות?

ר. איתן:

יש לי הערה המתייחסת לסעיף א' בהחלטות - עמוד 6 של הסיכומים. "על משרד ראש-הממשלה לעיין מחדש בבעיית נכסי ההקדש המוסלמי, ובמדיניות הנקוטה כיום בתחום זה, במטרה להגמיש את התנאים לשחרור נכסי הקדש מוסלמי או תמורתם, מתוך מודעות יתר לצרכיה הדתיים והחברתיים של הקהילה המוסלמית בישראל."

אני סבור כי הנושא של רכוש ההקדש המוסלמי הוא נושא פוליטי ממדרגה ראשונה. לדעתי אסור לממשלת-ישראל לשחרר את נכסי ההקדש המוסלמי. אני הייתי משנה את הסעיף הזה וכותב: במטרה להדק את הפיקוח כדי לוודא פעילות בהתאם למה שהמליץ מבקר המדינה על מינהל תקיין.

ב. פרידנר:

לדברים האלה יש כבר התייחסות.

ר. איתן:

לדעתי לא צריך להיות כתוב: "...במטרה להגמיש את התנאים..." אלא - להדק את הפיקוח כדי לוודא את נושא המינהל התקיין.

מבקר המדינה:

הנושא שאתה מתייחס אליו איננו העניין שמבקר המדינה התייחס אליו. זה סעיף שניסחה הוועדה. מבקר המדינה לא התייחס לזה.

ר. איתן:

אני הייתי מנסח את הסעיף הזה כך: בהתאם להמלצות מבקר המדינה בסעיפים הקודמים על משרד ראש-הממשלה לעיין מחדש בבעיית נכסי ההקדש המוסלמי ובמדיניות הנקוטה כיום בתחום זה במטרה להדק את הפיקוח - במקום המליס: במטרה להגמיש את התנאים לשחרור נכסי ההקדש המוסלמי.

להקדש המוסלמי יש רכוש אדיר והבעייה היא בעייה פוליטית.

היו"ר ד. ליבאי:

אני מבין את הערתך. תתעלם, כרגע, מסעיף א' של ההחלטות. מה שאתה מעיר הוא, למעשה, בקשה להוסיף בפסקה ד' עוד משפט. סעיף ד' מתייחס לנושא שאתה מעלה - פיקוח ומינהל תקין.

"ד. על ועדי הנאמנים לנכסי ההקדש המוסלמי למלא את תפקידם, תוך הקפדה על כללי המינהל התקין המקובלים בגופים ציבוריים. על הוועדים לתחזק ולנהל את הרכוש המופקד בידם באופן הולם ותוך שמירה על ענייניה של הקהילה המוסלמית, במקומותיהם."

כאן אתה רוצה להוסיף את נושא הידוק הפיקוח.

ר. איתן:

אם כך - נבטל את סעיף א' של ההחלטות.

היו"ר ד. ליבאי:

נשאר אותו כרגע בצד, אחר-כך נחזור אליו. אני רוצה לנטרל את השאלה הפוליטית.

השאלה המתעוררת בהקשר הזה היא את מי אנו צריכים לבקש לפקוח עין על ועדי הנאמנים כדי שהללו ימלאו את תפקידם?

ב. פרידנר:

זה מוזכר בסעיף ב'.

היו"ר ד. ליבאי:

"ב. על משרד ראש-הממשלה לבדוק מחדש את המנדט לכהונתם של חברי הוועדים של ההקדש המוסלמי שצריך להיות במינוי או בבחירה אישית או בשיטה מעורבת, שחלקם מתמנים וחלקם נבחרים. על המשרד להבטיח את פעולתם הסדירה והמתוקנת של הוועדים, ובמיוחד להקפיד על אישור תקציבים והעברתם במועד."

מהמלים: "...על המשרד להבטיח את פעולתם הסדירה והמתוקנת של הוועדים, וכו' צריכה להיות פסקה חדשה.

לא להבטיח כי אם לפקח על פעולתם הסדירה והמתוקנת של הוועדים.

על המשרד להבטיח את פעולתם הסדירה והמתוקנת של הוועדים וכן לפקח על ביצוע תפקידם. בהתאם למה? לאילו נורמות?

ר. איתן:

בהתאם להערות מבקר המדינה. בהתאם לממצאי מבקר המדינה.

מבקר המדינה י. טוניק:

הממצאים הפוכים. אני הייתי אומר: בהתאם להמלצות.

אולי: בהתאם למקובל במינהל תקין.

היו"ר ד. ליבאי:

זה טוב; בהתאם למקובל במינהל תקין.

מבקר המדינה י. טוניק:

מינהל תקין הוא, בדרך-כלל, מינהל ממלכתי וכאן אין מדובר על מינהל ממלכתי.
לא הייתי משתמש בניסוח הזה.

היו"ר ד. ליבאי:

אחרי המלה: "במועד" נוסיף את המלים: וכן על המשרד לפקח שהוועדים ימלאו את
תפקידם בהתאם - - -

ר. איתן:

בהתאם לדו"ח מבקר המדינה.

היו"ר ד. ליבאי:

חבר-הכנסת רפאל איתן רוצה להגביר או למסד או לייעד פיקוח על הווקף שיפעל
בהתאם לייעודו.

את סעיף א' אנו עוזבים כרגע. נחזור אליו יותר מאוחר. שם קיימת שאלה
פוליטית.

ב. פרידנר:

אני מציע להפריד, בסעיף ב' של ההחלטות, את המלים: "...ובמיוחד להקפיד על
אישור תקציבים והעברתם במועד."

היו"ר ד. ליבאי:

הסיפא של סעיף ב' אומרת שעל המשרד להבטיח את פעולתם הסדירה של הוועדים.
איך מבטיחים פעילות כזאת? - נותנים להם, בין השאר, תקציב.

ב. פרידנר:

אם כך, צריך להוסיף כאן עוד משפט.

היו"ר ד. ליבאי:

צריך לנסח אותו.

מבקר המדינה י. טוניק:

בסיכומים ניסחנו זאת כך: בהתאם לכללים המקובלים בגופים ציבוריים.

ב. פרידנר:

ובמיוחד להקפיד על אישור תקציבים והעברתם במועד וכל על המשרד לפקח בהתאם
לכללים - - -

מבקר המדינה י. טוניק:

שהוועדים ינהלו את העניינים בהתאם לכללים המקובלים בגופים ציבוריים.

אם סעיף א' יוצא, הרישא של סעיף ב' תהיה א' והסיפא - ב'.

היו"ר ד. ליבאי:

קיים קושי מכיוון שסעיף א' של ההחלטות מבטא את הדיון כפי שהוא היה והדעה שהובעה בדיון שקיימנו היתה דומיננטית מאד - ששרד ראש-הממשלה יעיד מחדש בבעיה הזאת.

המלים: "...במטרה להגמיש את התנאים לשחרור נכסי ההקדש המוסלמי" גם התבטאו בדיון.

הקושי שלי הוא זה שבהרכב הנוכחי של חברי הוועדה קשה לי להעמיד את הנושא להצבעה.

האם אנו יכולים להסכים בינינו לכך שסעיף א' של ההחלטות ישאר בלי חלק אחד שבו? "על משרד ראש-הממשלה לעיין מחדש בבעיית נכסי ההקדש המוסלמי ובמדיניות הנקוטה כיום בתחום זה". על השאר אני מדלג. את הסיפא אני משאיר: "מתוך מודעות יתר לצרכיה החתיים והחברתיים של הקהילה המוסלמית בישראל". המשפט הזה לא מפריע לי.

אם כך נמחק את המשפט: "במטרה להגמיש את התנאים לשחרור נכסי הקדש מוסלמי או תמורתם". לא ניתן הנחיות מדיניות אלא נישאר בגדר העניין הסוציאלי-חברתי גרידא. למעשה כך סיכמנו.

בסעיף ב' של ההחלטות המשפט הראשון ישאר. המשפט השני שמתחיל כך: "על המשרד להבטיח את פעולתם הסדירה והמתוקנת של הוועדים" וכו', יהיה סעיף ג'. המשכו יהא בזו הלשון: וכן על המשרד לפקח שהוועדים ינהלו את ענייניהם בהתאם לכללים המקובלים בגופים ציבוריים. עד כאן סעיף ג'.

ב. פרידנר:

ייתכן שהערה על הפיקוח של המשרד - מקומה בסעיף ד', מכיוון ששם מדובר על הוועדים.

היו"ר ד. ליבאי:

אם אתה רוצה כך - אין לי התנגדות, אולם מבחינת סדר העניינים כדאי להשאיר כפי שקבענו. בהתחלה אנו אומרים מה על משרד ראש-הממשלה לעשות, בסעיפים א', ב' ו-ג'. סעיף ג' יהיה סעיף ד', סעיף ד' יהיה סעיף ה' וסעיף ה' יהיה סעיף ו'.

מבקר המדינה י. טוניק:

בסעיף ה' החדש, בשורה השלישית, מדובר על מינהל תקין המקובל בגופים ציבוריים. לדעתי המלים: מינהל תקין, יכולות להישאר.

היו"ר ד. ליבאי:

הן תישארנה.

אני מעמיד להצבעה את אישור המסקנות וההחלטות בנושא של ועד נאמנים לנכסי הקדשות מוסלמיים בקטע השייך למשרד ראש-הממשלה.

ה צ ב ע ה

הסעיף אושר פה אחד.

היו"ר ד. ליבאי:

אנו עוברים לסעיף השלישי של הסיכומים: שירותי רפואה דחופה, בקטע השייך למשרד הבריאות.

האם יש למישהו מהנוכחים הערות?

ר. איתן:

אין לי הערות לסעיף הזה.

מ. גת:

יש לי הערה המתייחסת לסעיף א' של ההחלטות למשפט: "...כמו-כן שומה על הגורמים האחראים לפעול לשיפור תדמיתם של רופאי המשפחה על-ידי העלאת רמתו המקצועית, מחד...". אני מסתכל על המלים האלה במבט צר. זו נראית לי החלטה לא אופראטיבית. אינני יודע איזה דיווח אוכל לקבל בקטע הזה של הדברים? אף אחד לא יודה בדבר כזה של רמה מקצועית.

היו"ר ד. ליבאי:

אני אקריא ברשותכם את הסעיף הזה. "א. על משרד הבריאות, בשיתוף עם קופות החולים, לפעול להבטחת שירות רפואי ראשוני יעיל וברמה נאותה. לשם כך יש לקצר את הדרכים בין רופא המשפחה לבין הרופאים המומחים ומכוני הבדיקה והטיפול שלרשות קופות החולים. כמו כן שומה על הגורמים האחראים לפעול לשיפור תדמיתם של רופאי המשפחה על-ידי העלאת רמתו המקצועית, מחד, והחדרת חשיבות תפקידם לתודעת הציבור, מאידך."

מר גת מבקש ששמיט מהסעיף הזה את המלים: "...על-ידי העלאת רמתו המקצועית".

מ. גת:

אני רוצה לקבל על זה דיווח. אינני יודע מה יעשו עם דבר כזה באופן אופראטיבי.

בסעיף ההחלטות לא תהיה להחלטה כזאת תכלית.

ב. פרידנר:

אני סבור שהנושא הזה מאד אופראטיבי.

היו"ר ד. ליבאי:

אתה כולל את החלק של העלאת הרמה המקצועית של הרופאים לחלק של שיפור תדמיתם. אתה יכול לומר: להעלות את רמתו המקצועית מצד אחד וכן לפעול לשיפור תדמיתו. העלאת הרמה איננה שיפור התדמית.

ר. איתן:

אני מתנצל כל-כך שעלי לעזוב את הישיבה. קראתי את כל החומר שמונח בפנינו ואין לי יותר הערות.

מבקר המדינה ? טוניק:

ברצוני להשמיע הערה פורמאלית. הרישא של כל הסיכומים צריכה להתחיל בנוסח המקובל.

היו"ר ד. ליבאי:

אני צריך לשקול את העניין של העלאת הרמה המקצועית של הרופאים. האם בדו"ח מבקר המדינה נכתב כי הרופאים אינם נמצאים ברמה מתאימה?

ב. פרידנר:

השאלה הנשאלת בהקשר הזה היא האם אי-אפשר להעלות את הרמה?

היו"ר ד. ליבאי:

נשמיט מסעיף א' של ההחלטות את המלים: "...על-ידי העלאת רמתו המקצועית מחד", ואת המלה "מאידך" הרשומה בסוף הסעיף.

אני מקריא בפניכם את הסעיף לאחר שהכנסנו בו את התיקון: "א. על משרד הבריאות, בשיתוף עם קופות החולים, לפעול להבטחת שירות רפואי ראשוני יעיל וברמה נאותה. לשם-כך יש לקצר את הדרכים בין רופא המשפחה לבין הרופאים המומחים ומכוני הבדיקה והטיפול שלרשות קופות החולים. כמו-כן שומה על הגורמים האחראים לפעול לשיפור תדמיתם של רופאי המשפחה והחדרת חשיבות תפקידם לתודעת הציבור."

אני מעמיד את הפרק: שירותי רפואה דחופה בקטע המתייחס למשרד הבריאות להצבעה.

ה צ ב ע ה

הסיכום בקשר שירותי רפואה דחופה אושר.

היו"ר ד. ליבאי:

נחזור להערתו של מבקר המדינה. כל רישא של כל פרק צריך להתחיל בנוסח המקובל. בכל פרק צריך להיכתב כי הוועדה דנה בדו"ח מבקר המדינה ואפילו צריך לציין את העמודים ששם הפרק נמצא בדו"ח.

בעמוד הראשון נכתוב כי הסיכום מתייחס לדו"ח 34 של מבקר המדינה.

צריך לקשור את ההחלטות של הכנסת לפרק מסויים בדו"ח מבקר המדינה על-מנת שהדברים יהיו ברורים.

הייתי מעדיף שככלל, לאחר שייכתב: הוועדה דנה בדו"ח מבקר המדינה, שייכתב בסוגריים - עמודים אלה ואלה בדו"ח. האם הדברים האלה מקובלים על מבקר המדינה?

מבקר המדינה י. טוניק:

מקובל עלי.

היו"ר ד. ליבאי:

זאת היתה הערה כללית.

היו"ר ד. ליבאי:

צריך להבחין בין המסקנות לבין ההחלטות. ההחלטות יכולות להיות רחבות יותר אולם המסקנות לא.

היינו רגילים, בחלק הראשון של המסקנות, לכתוב - על-פי ממצאי דו"ח מבקר המדינה להלן מסקנות הוועדה, כמו שכתוב בכל נושא.

היו"ר ד. ליבאי:

כוונתך גם לפרק הזה?

מבקר המדינה י. טוניק:

כן. בכל מקום - לפי הנוסח המקובל. האם המסקנות אינן "נגזרות" מהמצאים של דו"ח מבקר המדינה? ההחלטות - לאו דווקא. לכן ההחלטות יכולות להיות רחבות יותר.

ב. פרידנר:

היתה לי בעיה שכן הוועדה יכולה להסיק מסקנה שאין אמון ואילו המבקר איננו נוקט לשון זו. בוועדה נאמר שאין אמון.

היו"ר ד. ליבאי:

אינני רוצה להסיק מסקנה כזאת.

ב. פרידנר:

כן, על-כל-פנים, התבטאו חברי הוועדה.

הוועדה רואה בחומרה את ממצאי דו"ח הביקורת על ממצאי מבקר המדינה.

היו"ר ד. ליבאי:

מדוע אי-אפשר לכתוב: הוועדה רואה בחומרה או רשמה את עיקרי ממצאי המבקר כדלהלן? לאחר מכן אתה יכול להמשיך ולכתוב שהוועדה רואה בדאגה את הממצאים, או נוסח אחר שתמצא לנכון לכתוב.

רצוי שנשמור על אחידות וניתן לכנסת את עיקר הממצאים.

מ. גת:

אינני בטוח שיהא נכון לציין את מספרי הדפים בדו"ח מבקר המדינה, כפי שהוצע. זה ייראה לא טוב אופטית.

היו"ר ד. ליבאי:

הערתך במקומה. נחזור בנו מהנושא הזה ולא נציין את מספר הדפים בדו"ח.

ב. פרידנר:

דבר כזה יכול היה להיות בגדר עלבון לחברי הכנסת, כאילו הם אינם יכולים למצוא את העמודים בעצמם.

היו"ר ד. ליבאי:

אנו ממשיכים ועוברים לסעיף 4 של הסיכומים: רשות השידור.

האם למישהו יש הערות בקשר לסעיף הזה?

בסעיף א' של ההחלטות כתוב: "הכנסת מבקשת משר החינוך והתרבות לפעול, מתוקף סמכותו כממונה על ביצוע חוק רשות השידור ובמסגרת סמכויותיו לפתרון הבעיות המאפיינות את תפקודה של רשות השידור. יש ליזום שינויים בחוק רשות השידור על-מנת להבטיח חלוקה מוגדרת וברת יישום של הסמכויות, בין הוועד המנהל, המנכ"ל, המנהלים והעורכים. כמו-כן יש להסדיר את שאלת היחסים בין ההנהלה וועדי העובדים, באופן שיעניק להנהלה בסיס למיצוי סמכותה ומבלי לפגוע בזכויותיהם הסוציאליות של העובדים."

אני סבור שזה לא תפקידה של הוועדה.

מבקר המדינה י. טוניק:

אני מודה ומתוודה כי הנוסח הזה הוא בניגוד לדעה שהבעתי.

מושמעת כאן טענה כאילו החוק לא מגדיר מספיק את הדברים וכי זאת הסיבה לכל מה שקורה ברשות השידור.

אני גם חושש לקבוע דבר כזה שמא נספק אמתלות למי שמצדיק את המצב הקיים.

אילו הייתי צריך לדון בתיקון החוק בצורה "תלושה" מהוויכוח - זה היה דבר אחר אולם דבר זה ינוצל ואני אינני מוכן לספק את התירוץ לכך.

תיקון החוק צריך לקבל ביטוי בדיון אחר ובוויכוח שלא יהיה לו קשר עם הניהול הלא טוב ברשות השידור.

אני גם אינני בטוח שדבר זה נכון לגופו-של-עניין. אם מישהו ימליץ לבטל את המועצה - אני לא אסכים אתו.

אם קיימת התנגשות בין המנהל הכללי לבין הוועד המנהל - הדבר הזה יכול להיות נכון והוא גם יכול להיות לא נכון.

קיימת בנושא הזה בעייה פרגמטית. אם נקבל את עצם ההצעה לתקן את החוק והתיקון לא יהיה בזמן, האם על-ידי-כך נדחה תיקון מצב שאפשר לתקנו בלי שמתקנים את החוק?

הבעתי את דעתי זו בזמן הדיון שקיימנו על הנושא.

היו"ר ד. ליבאי:

אי-אפשר להתעלם מן הדברים שהושמעו בזמן הדיון בוועדה.

הוועדה רצתה גם ששר החינוך והתרבות יתעניין יותר בנעשה ברשות השידור בגבולות סמכויותיו.

הוועדה מצאה לנכון להמליץ שתהא יוזמה לשינוי החוק. דבר זה, בהחלט, במקומו, מה גם שאיננו אומרים יותר מזה. יחד עם זאת, על רקע הערת מבקר המדינה, אני מתלבט מכיוון שפרט להערה בסעיף א' של ההחלטות אין התייחסות לכך.

בסעיף ב' אנו דורשים לבצע את הליקויים שעליהם הצביע דו"ח מבקר המדינה ולהבטיח את מניעת הישנותם.

מבקר המדינה י. טוניק:

בהחלטות צריך להיות ברור שההחלטות לתיקון המצב אינן צריכות להיות תלויות בתיקון החוק.

היו"ר ד. ליבאי:

אני הייתי אומר שפסקה א' תאמר שעל רשות השידור להמשיך ולתקן את הליקויים עליהם הצביע דו"ח מבקר המדינה.

מבקר המדינה י. טוניק:

מהסיפא של סעיף א' הייתי עושה סעיף נפרד.

היו"ר ד. ליבאי:

סעיף א' של ההחלטות יהא סעיף ב'.

בסעיף ב' נסדיר את שאלת היחסים ברשות השידור.

מבקר המדינה י. טוניק:

הנורמה הקיימת נותנת את ההסדר אלא שאין שומרים עליו. אחרת אתה כאילו נותן מעמד בהחלטה לוועד העובדים כאילו קיים סכסוך אמיתי בשעה שסכסוך אמיתי לא קיים. הייתי אומר רק שלוועד העובדים יש אולי מעמד מופרז מזה שמגיע לו.

היו"ר ד. ליבאי:

אני חוזר בי מהרעיון להפריד את סעיף א' לשני חלקים.

מבקר המדינה י. טוניק:

אחר-כך נאמר שיחסי עובד-מעביד אינם מוסדרים על-ידי חקיקה. זו הטענה ה"נצחית".

א. הראל:

בזמנו, כאשר מר אלמוגי היה שר העבודה והרווחה, נעשתה טעות בקשר חוק עובדים ומעסיקים שהיה יכול לתרום תרומה עצומה למערכת העבודה בארץ, אולם ההסתדרות התנגדה לו.

מבקר המדינה י. טוניק:

הוגי-הדעות היו מזדעזעים מדבר כזה.

מה שאני טוען הוא שאי-אפשר לכרוך את שני הדברים יחד.

היו"ר ד. ליבאי:

סעיף ב' של ההחלטות יהיה: במקום לכתוב: יש להסדיר את שאלת היחסים בין ההנהלה וועדי העובדים נכתוב - על הוועד המנהל לבחון מחדש את שאלת היחסים בין ההנהלה וועד העובדים.

מבקר המדינה י. טוניק:

צריך להוסיף את המלים: באופן שההנהלה תוכל למצות את סמכויותיה.

היו"ר ד. ליבאי:

באופן שההנהלה תוכל למצות את סמכויותיה, או - להפעיל את סמכויותיה מבלי לפגוע בזכויות הסוציאליות של העובדים.

א. הראל:

המלה: "הסוציאליות" - צריכה להימחק.

היו"ר ד. ליבאי:

איננו מתחילים מתיקון החוק אלא מהמצב הקיים ומהחוק הקיים. אז קודם כל צריך להתייחס להערות המבקר.

בסעיף ב' נטיל על הוועד המנהל לבחון את שאלת היחסים בין ההנהלה לוועדי העובדים.

ההנהלה תוכל להפעיל את סמכויותיה תוך שמירה על זכויות העובדים. כאן יש רמז לכך כי ההנהלה איננה ממצה את סמכויותיה.

א. הראל:

זו בעייתן של הרבה הנהלות בארץ.

מבקר המדינה י. טוניק:

מותר לוועדה הזאת לתת עידוד לכל ההנהלות, בפרט כאשר היא מוסיפה ואומרת: מבלי לפגוע בזכויותיהם של העובדים.

היו"ר ד. ליבאי:

בהתחלת הסעיף כתוב: "הכנסת מבקשת משר החינוך והתרבות לפעול, מתוקף סמכותו כממונה על ביצוע חוק רשות השידור..." אני הייתי כותב את המלה: בגבולות, במקום המלה: "מתוקף".

אני מקריא עכשיו את נוסח סעיף ג': "הכנסת מבקשת משר החינוך והתרבות לפעול, בגבולות סמכותו כממונה על ביצוע חוק רשות השידור ובמסגרת סמכויותיו לפתרון הבעיות המאפיינות את תיפקודה של רשות השידור." זו תהיה פסקה ג'.

אנו אומרים: הכנסת מבקשת משר החינוך והתרבות. מדוע שלא נאמר שהכנסת תבקש מעצמה?

ב. פרידנר:

כיוון שהכנסת היא המחוקק.

הכנסת מחליטה שצריך לשנות את החוק. הכנסת, לא הוועדה.

היו"ר ד. ליבאי:

הכנסת רושמת לפנייה את הדעות שהובעו בדיוני הוועדה בדבר הצורך ליזום שינויים בחוק רשות השידור, על-מנת להבטיח חלוקה מוגדרת וברת-יישום של הסמכויות, בין הוועד המנהל, המנכ"ל, המנהלים והעורכים. זאת תהיה פסקה ד'.

מבקר המדינה י. טוניק:

יש לי הערה המתייחסת לסעיף 3 באותו עמוד. האם הניסוח איננו יותר רחב מאשר ההחלטה?

היו"ר ד. ליבאי:

"3. הוועדה סבורה כי יש ברשות השידור אי-בהירות לגבי חלוקת הסמכויות של הניהול והפיקוח בין מליאת רשות השידור, הוועד המנהל ומנכ"ל הרשות. הוועדה סבורה כי הכפילות בין מליאת הרשות והוועד המנהל מיותרת, ויש לעצב ולקבוע גוף אחד במקום השניים."

אלה הדעות שהובעו בדיון שהתקיים בוועדה וכך הוועדה סבורה.

סעיף ג' של ההחלטות יהיה סעיף ה'.

אני מעמיד להצבעה את נוסח ההחלטות המתוקנות, בעמודים 11 ו-12 של הסיכום.

ה צ ב ע ה

הנוסח המתוקן של ההחלטות בעמודים 11 ו-12 של הסיכומים התקבל.

היו"ר ד. ליבאי:

אני מעמיד להצבעה את כל הפרק בנושא: רשות השידור, על המסקנות וההחלטות.

ה צ ב ע ה

אושר פה אחד.

היו"ר ד. ליבאי:

אנו עוברים לסעיף 5 של הסיכומים: משרד החוץ.

האם יש הערות?

מ. גת:

סעיפים קטנים א' ו-ב' של סעיף 3 למסקנות הוועדה אינם ראויים להיכלל במסקנות הכנסת. הם מחוץ לכל פרופורציה.

היו"ר ד. ליבאי:

אני מקריא בפניכם את סעיף 3. "הוועדה רואה בדאגה את ממצאי דו"ח הביקורת לפיהם: א. במדור הקונסולארי ברומא אין תנאים הולמים לקבלת קהל; ב. משרדי הקונסוליה במילאנו נראו מוזנחים וטעונים שיפוץ; ג. נציגות ישראל באיטליה פעלה מעט מאד בקרב אלף שלוש מאות הסטודנטים הישראלים באיטליה כדי לסייע להם מחד, ולהעזר בהם, על-ידי שילובם במערכת ההסברה מאידך."

השאלה הנשאלת בהקשר הזה היא האם לפרט את הכתוב כפי שהוא מופיע כאן עם כל הפרטים הקטנים?

מבקר המדינה י. טוניק:

אני מסכים עם הערתו של מר גת. סעיפים ב' ו-ג' לא מוצדקים שייכנסו למסקנות. דאגת הוועדה צריכה להינתן לדברים יותר חשובים.

היו"ר ד. ליבאי:

מר גת רוצה להוציא את הפירוט.

א. הראל:

אפשר לומר שהוועדה רואה בדאגה את התנאים הפיסיים של נציגויותה באיטליה, ולהמשיך בכך שנציגי משרד החוץ הביעו את דעתם כי חלק מהליקויים נובע ממגבלות תקציביות.

מבקר המדינה י. טוניק:

אתה מסכים לצרף את סעיפים קטנים א' ו-ב' לסעיף אחד יותר כללי?

א. הראל:

בוודאי; כל הפרק הוא על איטליה.

ב. פרידנר:

בישיבה שהתקיימה בנושא הזה האנשים הביעו זעזוע מהמצב.

מבקר המדינה י. טוניק:

אינני מציע לבטל את שני הסעיפים הקטנים עליהם מדובר אלא לעשות מהם סעיף אחד כולל. סעיף ג' הוא סעיף חשוב מאד. הבעיה התקציבית שייכת לסעיף א'.

היו"ר ד. ליבאי:

אני מחפש משפט אחר שיחליף את המלים: "הוועדה רואה בדאגה...". נכתוב את אותם הדברים קצת יותר בהכללה.

מבקר המדינה י. טוניק:

במקום המלים: "הוועדה רואה בדאגה" אפשר לכתוב את המלים: הוועדה מציינת.

ב. פרידנר:

הוועדה רשמה בפניה.

מ. גת:

אנו נמצאים במצב לא נוח כיוון שהוצאנו הוראות ואיננו מקבלים תירוצים שאין כסף או של מחסור בכוח אדם.

מבקר המדינה י. טוניק:

אתה אינך רוצה שהקונסול יתהלך יחף ברחובות מילאנו. יש גבול. נעלים צריך לתת לו.

מ. גת:

אם נקבל תירוצים כספיים - לא נוכל לתקן שום דבר.

היו"ר ד. ליבאי:

אני הייתי מנסח את סעיף 3 של מסקנות הוועדה בלשון יותר כללית. הניסוח יהא כזה: הוועדה רשמה לפנייה את ממצאי דו"ח הביקורת על העדר תנאים הולמים לעבודה במשרדים של הקונסוליות ברומא ובמילאנו. בלי לתת יותר פירוט. המשפט הזה יבוא גם במקום הסעיפים הקטנים א' ו-ב'.

מבקר המדינה י. טוניק:

סעיף קטן ג' יהיה סעיף ב'.

ההקדמה איננה תואמת את סעיף ב'.

היו"ר ד. ליבאי:

אפשר להוסיף: וכי נציגות ישראל באיטליה, וכו'.

מבקר המדינה י. טוניק:

זה איננו "הולך" יחד.

ב. פרידנר:

צריכים להיות שני סעיפים.

מבקר המדינה י. טוניק:

מסעיפים קטנים א' ו-ב' הייתי עושה סעיף א'.

היו"ר ד. ליבאי:

קודם כל נכתוב כי הוועדה רשמה בפניה את ממצאי דו"ח הביקורת. סעיף א' יהיה על העדר תנאים הולמים במשרדים וסעיף ב' ידבר על הפעולה של נציגות ישראל באיטליה בקרב 1300 הסטודנטים הישראלים באיטליה, כדי לסייע להם מחד, ולהעזר בהם, על-ידי שילובם במערכת ההסברה מאידך.

זה יאפשר לנו להשאיר את עניין ההסברה כפסקה ב' של סעיף 3.

האם יש הערות נוספות לפרק הזה?

א. הראל:

יש לי הערה המתייחסת לנושא של הקרנות, בעמוד 15 של הסיכומים. המלים: "אין זה יאה" - אינן הגדרה.

ב. פרידנר:

זו לשון המבקר.

היו"ר ד. ליבא:

אני אקריא את הנוסח כפי שהוא כתוב: "בעקבות ממצאי מבקר המדינה ולאור מסקנות הוועדה, מחליטה הכנסת כדלקמן: הכנסת מקבלת את עמדת מבקר המדינה כי אין זה יאה לנציגויות ישראל בחוץ-לארץ לעסוק באיסוף תרומות מהקהילות המקומיות להשלמת תקציב פעולתן למטרות הסברה."

מ. גת:

זה תיאור מצב; לא החלטה.

היו"ר ד. ליבאי:

הכנסת מקבלת את עמדת מבקר המדינה לפיה נציגויות ישראל בחוץ-לארץ לא תעסוקנה באיסוף תרומות מהקהילות המקומיות להשלמת תקציב פעולתן למטרות הסברה."

אני עובר לעמוד מס' 16 ומקריא: "אם הקהילה היהודית במקום, ביוזמתה היא, מוצאת לנכון להשתתף במאמץ ההסברה של מדינת ישראל והמשרד אישר זאת, אז הטיפול בכספים שנתרמו חייב להתנהל תוך שמירה קפדנית על הנהלים שנקבעו בעניין זה. על המשרד לשקול להעדיף כי ניהול כספי ההון לא יהיה בידי הנציגויות עצמן, אלא בידי גורמים ציבוריים מקומיים."

אני הייתי מנסח את הדברים האלה אחרת.

מבקר המדינה י. טוניק:

זה מתבקש להיות כתוב אחרת. הניסוח ארוך מדי.

המלה: "קרן" איננה מתאימה לכאן מכיוון שאנו איננו יודעים שום דבר עליה.

אפשר לדלג על שתיים-שלוש שורות של הפסקה הזאת ולצרף את הרישא לסיפא.

היו"ר ד. ליבאי:

בנציגויות לא צריך לעסוק באיסוף כספים, מן הצד האחר אפשר להעזר בתרומות, בתנאי שהן תנוהלנה על-ידי קרנות.

נכתוב כך: הכנסת מטילה על משרד החוץ - - -

ב. פרידנר:

הכנסת איננה מנהלת את משרד החוץ. היא קובעת כי על משרד החוץ, וכו'.

היו"ר ד. ליבאי:

זה אותו דבר. במקום המלה: מטילה, אתה אומר: קובעת.

אני מקריא את הנוסח הסופי של עמוד 16 של הסיכומים: הכנסת קובעת כי על משרד החוץ להוציא הנחיות לגבי הדרך לפיה יוכלו נציגויות ישראל להסתייע בפעילותן בקרנות שינוהלו על-ידי גורמים ציבוריים מקומיים.

אני מעמיד להצבעה את הפרק של: משרד החוץ.

ה ע ב ע ה

הפרק: משרד החוץ - אושר פה אחד.

היו"ר ד. ליבאי:

אנו עוברים לסעיף הבא של הסיכומים: תמיכות בענף החלב, הקטע המתייחס למשרד החקלאות.

האם למישהו יש הערות בקשר לנושא הזה?

מבקר המדינה י. טוניק:

האם סעיף 2 של מסקנות הוועדה צריך להיות ארוך כל-כך? אולי אפשר לקצר אותו? ממליא לא נאמר אם הוועדה מקבלת את ההסבר או לא.

ב. פרידנר:

הוועדה יכולה להחליט שהיא מקבלת את ההסבר.

היו"ר ד. ליבאי:

לא.

ב. פרידנר:

היה כתב-הרשעה, האם צריך לתת לו ביטוי?

מבקר המדינה י. טוניק:

מתוך הגינות - חייבים.

ב. פרידנר:

צריך להזכיר את העובדות מכיוון שאנו דורשים דיווח.

מבקר המדינה י. טוניק:

מישהו אמר את הדברים במודע? אמרו את זה?

א. הראל:

כן. העירו על-כך.

מבקר המדינה י. טוניק:

אולי, בכל זאת, נקצר את הניסוח?

ב. פרידנר:

אפשר למחוק את סעיף 2 של מסקנות הוועדה. הדבר תלוי בתברי הוועדה.

מבקר המדינה י. טוניק:

אינני יודע מה אפשר למחוק כאן.

היו"ר ד. ליבאי:

אני מסכים לכך שסעיף 2 איננו מציין כל-כך מסקנות אלא דיווח על מה שהיה.
אולי את הרישא נכתוב כך: הוועדה התרשמה מדברי הנציגים של הגופים המבוקרים?

מבקר המדינה י. טוניק:

זאת אומרת שאתה מתחייב שקיבלת את הדברים.

מספיק למלא את חובת ההגינות ולציין את ההסברים. אינך אומר שאתה דוחה אותם.
מהנוסח לא משתמע שאתה דוחה את ההסברים.

ב. פרידנר:

קיימת, כאן, בעייה סמנטית. אם אתה אומר שהוועדה התרשמה, זה במובן של
שוכנעה, ואז אין מקום בהחלטות לדיווח.

מבקר המדינה י. טוניק:

התרשמות איננה דיווח.

היו"ר ד. ליבאי:

התרשמנו. זאת לא אומרת שאישרנו או קיבלנו.

ב. פרידנר:

בהחלטות אתה דורש דיווח.

היו"ר ד. ליבאי:

אני מדווח אולם לא נוקט עמדה.

ב. פרידנר:

בדקת שכל הליקויים תוקנו?

מבקר המדינה י. טוניק:

אם טעית בהתרשמות של תיקון הליקויים - טעות לעולם חוזרת. זה איננו מביא
לשום דבר מסויים. אם אתה מתרשם וקובע כעובדה שההסבר נכון, אתה נכנס לתחום שעלול
פעם להתנקם בוועדה. מישהו יוכיח את ההיפך ויאמר כי הוועדה נאיבית.

הוועדה איננה בית-משפט ואסור שהיא תקבל על-ידי מישהו כבית-משפט.

היו"ר ד. ליבאי:

הייתי משנה את הנוסח: 2. הוועדה התרשמה מדברי הנציגים של הגופים המבוקרים, כי עשו מאמץ לתקן את הליקויים עליהם הוצע בדו"ח הביקורת וכי נקבע נוהל מתוקן ומעודכן לחישוב הסכומים המגיעים למחלבות בגין הסובסידיה. אשר לתלשומי היתר, הוסבר לוועדה כי אלו שולמו במודע, מתוך כוונה לקזזם מחוב בסכום גדול של מועצת החלב, למחלבות, כדי למנוע עיכוב העברת תמורת החלב מדי המחלבות לחקלאים. כל סכומי היתר ששולמו, שוערכו וקוזזו.

הרושם שקיבלנו הוא שהם עשו מאמץ. "לחתום" שהם תיקנו הכל - אינני רוצה.

אני מקריא את סעיף 3 של מסקנות הוועדה: "הוועדה סבורה כי שיעורי הסיבסוד של מוצרי היסוד, בתקופת הביקורת, היו מוגזמים ביותר ופגעו בכושר התכנון והביצוע בתחום זה."

הניסוח לא טוב.

ש. קינן:

הכוונה היא לתקופה 1981 עד המחצית הראשונה של 1983.

היו"ר ד. ליבאי:

נוסיף את המלים: עד מחצית שנת 1983.

הנוסח המתוקן ייקרא כך: "3. הוועדה סבורה כי שיעורי הסיבסוד של מוצרי היסוד, בתקופת הביקורת, עד מחצית שנת 1983, היו מוגזמים ביותר ופגעו בכושר התכנון והביצוע בתחום זה."

מבקר המדינה י. טוניק:

אני קצת חושש מהמלה: "מוגזמים". אולי היא לא כל-כך מדויקת?

מה אנו אומרים? איננו טוענים שהזמינו יותר ממה שהגיע לפי ההתחשבות אלא אנו אומרים שנותנים סובסידיות ברמה כזאת ששוללים על-ידי-כך מ"תנובה" או מ"מועצת החלב" את התמריץ לייעל את הייצור.

היו"ר ד. ליבאי:

הנוסח נכון. שיעורי הסובסידיה מוגזמים. העובדה הזאת נובעת מן הדו"ח והוועדה התרשמה כך. נשאר את הנוסח אבל נוסיף את ההערה שהשמיע מר קינן - עד מחצית שנת 1983.

אם אין הערות נוספות אני אעמיד את הסעיף הזה להצבעה.

מבקר המדינה י. טוניק:

בסעיף א' של ההחלטות כתוב: "על משרד החקלאות ומועצת החלב לבחון, דרך קבע, את התאמתו של הנוהל החדש שנקבע, לתנאים השוררים במשק ולפעול לעדכונו בלא שהיות במידת הצורך."

היכן הנוהל החדש נזכר קודם?

היו"ר ד. ליבאי:

בסעיף 2. התרשמנו שיש נוהל חדש.

מבקר המדינה י. טוניק:

אז יש לדברים בסיס.

היו"ר ד. ליבאי:

אני מעמיד להצבעה את הפרק: תמיכות בענף החלב, הקטע המתייחס למשרד החקלאות.

ה צ ב ע ה

הפרק: תמיכות בענף החלב אושר פה אחד.

מבקר המדינה י. טוניק:

אבקש להשמיע הערה המתייחסת לסעיף ב' של ההחלטות. "על משרד החקלאות להעביר לוועדה ולמבקר המדינה את הנוהל החדש..." כאן אני מבקש שיהיה כתוב: את נוסח הנוהל החדש.

היו"ר ד. ליבאי:

הערתו של מבקר המדינה התקבלה.

סיימנו את הדיון בקבוצה הראשונה של מסקנות והמלצות הוועדה לענייני ביקורת המדינה. אנו מביעים תודה והערכה למזכיר הוועדה שעשה עבודה נאמנה ביותר בהכנת הסיכומים שהונחו בפני הוועדה.

מבקר המדינה י. טוניק:

אני מצטרף לדברי ההערכה כלפי מזכיר הוועדה.

* * * * *

א. הראל:

באחת הישיבות הקודמות שהתקיימו בעניין התוספות הייחודיות, חבר-הכנסת דן תיכון אמר שבין הכספים שחולקו בשנת 1984/5 היה כלול סכום שהוקצב לבית-ברל. אני מנהל מזה שמונה חודשים את בית-ברל ולא ידוע לי דבר כזה.

הבאתי אתי רשימה שהוכנה על-ידי האגף לתכנון ולתיקוב במשרד החינוך והתרבות לפיה: מיכללת יו"ש קיבלה 109 מיליוני שקלים; המדרשה הליברלית קיבלה 9 מיליון שקלים; מרכז נוער על-שם הכס קיבל 33 מיליוני שקלים; כתבי אורי צבי גרינברג - 11 מיליון שקלים; מוזיאון האצ"ל 29 מיליון שקלים; האגודה לתרבות חשמונאי - 175 מיליון שקלים; מכון ז'בוטינסקי - 41 מיליון שקלים; מוזיאון הפרטיזנים - 17 מיליון שקלים; מורשת ירושלים ע"ש ז'בוטינסקי - 76 אלף שקלים; רבעון "האומר" 6 מיליון שקלים ומוזיאון גידי 29 מיליון שקלים.

בפניכם מתוך מסמך רשמי.

אני חוזר ומציין כי את כל הנתונים הקראתי

בינתיים נקבעה חלוקה לשנת 1985 שבהקשר אליה מבקר המדינה נתבקש לבדוק את הקריטריונים.

מ. גת:

המסמך שדיברת עליו הופיע בעתונות.

א. הראל:

לא כולו.

השם: בית-ברל "נזרק" כדוגמה; לא כעובדה.

מבקר המדינה י. סוניק:

א. הראל:

קיבלתי עכשיו את הרשימה החדשה, שהוכנה לשנת 1986/6, ואשר ביקשנו שמבקר המדינה יבדוק אותה. עבור קרן למילגות על-שם שיפמן, על-פי הסכם קואליציוני - 315 מיליון שקלים; מכללת יו"ש 95 מיליון שקלים; המדרשה הליברלית - 66 מיליון שקלים; המדרשה על-שם בן-אליעזר - 47 מיליון שקלים; חידון המחחרות 50 מיליון שקלים - - -

מבקר המדינה י. סוניק:

מה זה חידון המחחרות? זו חידה.

א. הראל:

בית יגאל אלון 80 מיליון שקלים.

המסמך שאני מקריא בפניכם הוא מסמך רשמי של משרד החינוך והתרבות. הבאתי את המסמך הזה לישיבת ועדת החינוך והתרבות ושאלתי לפי מה משרד החינוך והתרבות קבע את הסכומים האלה ועל-כך הושבה לי התשובה שהנתונים האלה התקבלו ממשרד האוצר.

במסמך הזה מופיע גם בית-ברל תחת הסכום של 19 מיליון שקלים, ואני מודיע למבקר המדינה שבית-ברל לא יקבל אפילו אגורה אחת עד שלא ייקבעו קריטריונים.

מבקר המדינה י. סוניק:

לפי מה הסכומים חולקו?

א. הראל:

הם חולקו בצורה שרירותית.

מבקר המדינה י. סוניק:

מי קבע אותם?

א. הראל:

האוצר.

מבקר המדינה י. סוניק:

הכל כהסכם קואליציוני?

א. הראל:

לא.

היו"ר ד. ליבאי:

מדוע לא נשמע פה הסבר - - -

א. הראל:

זו הסיבה שהבאתי את המסמך הזה לוועדה. בנוסף לכך הבאתי מכתב אישי, שלי, אל המבקר.

היו"ר ד. ליבאי:

מדוע אינך מבקש הסברים ממשרד האוצר לשיטת חלוקת הכספים הייחודית הזאת? מדוע שלא נשמע הסברים

מנציגי משרד האוצר?

א. הראל:

חשבתי שהנושא הזה כלול בדו"ח מבקר המדינה.

היו"ר ד. ליבאי:

בינתיים הכספים מתחלקים.

מבקר המדינה י. סוניק:

הדברים אינם סותרים את הביקורת. ממילא הוועדה דנה בנושא. הוועדה יכולה לשמוע הסברים מפיו של שר האוצר. מדובר על כמעט מיליארד שקלים.

א. הראל:

מיליון ורבע דולר.

היו"ר ד. ליבאי:

איננו יכולים להתעלם מהנושא. אני רואה ברשימה את בית יגאל אלון - - -

א. הראל:

גם בית יגאל אלון לא צריך לקבל כספים, אלא לפי קריטריונים.

מבקר המדינה י. סוניק:

אני הייתי שואל שאלה אחרת. אם הוועדה מתייחסת
לנושא הזה ברצוני לשאול שאלה שמציקה לי: האם
גם על החלוקה הזאת חלה ההחלטה של הקיצוצים?

היו"ר ד. ליבאי:

אנו מחליטים לבקש לקבל הסבר מראש אגף התקציבים
לאופן חלוקת הכספים לנושאים ייחודיים המתקצבים
לשנת 1985/6 והכוללים, בין היתר, קרן למילגות על-שם שיפמן - 315 מיליון שקלים;
מכללת יו"ש - 95 מיליון שקלים; המדרשה הליברלית - 66 מיליון שקלים; המדרשה על-שם
אליעזר - 47 מיליון שקלים; חידון המחתרות - 50 מיליון שקלים; האגודה לתרבות
חשמונאי - 28 מיליון שקלים; כתבי אורי צבי גרינברג 11 מיליון שקלים, מכון יוסף
ספיר איננו על-שם השר ספיר - 28 מיליון שקלים; מדרשה על-שם פנחס ספיר - 5 מיליון
שקלים.

צריך לבדוק את הקריטריונים.

נזמין לכאן גם את מנכ"ל משרד החינוך והתרבות

וגם את החשב הכללי.

א. הראל:

בדיון שהתקיים על השאלה הזאת מנכ"ל משרד החינוך
והתרבות אמר כי הם קיבלו תכתובת מן האוצר.

ועדת החינוך והתרבות של הכנסת ממשיכה לדון
בנושא הזה?

היו"ר ד. ליבאי:

א. הראל:

לא. ברצוני להקריא בפניכם קטע מכתבה שהתפרסמה
בעתון ירושלמי של החוגים הדתיים ששמו "ערב שבת"
מיום 22 בפברואר 1985. צוות סופרי אותו עתון כתב כך: "את הרשימה אני כבר לומד חמישה
ימים וככל שאני מתעמק בה אני חודר לים רחב יותר". במלים אלו הגדיר בסוף השבוע, אחד
ממנהלי מוסדות התורה הגדולים בארץ את העולם שנתגלה לפניו כשפרס על שולחנו את רשימות
הכספים הייחודיים. מה הוא לא מצא שם? "עמותות מההפסדה", "מוסדות מההססוריה וכאלו
הנמצאים על דף התכנון", "אפליות סתם, אפליות מיוחדות ואפליות מסמרות שער", "מוסדות
עם עשרה תלמידים המקבלים אלפים, ומוסדות של אלפים שאינם מקבלים כלום". וכללית, שרטוט
מדויק מה המרחק של כל ראש ישיבה, מנהל בית ספר ומוסד, ברדיוס, מהצלחת.
יחד עם כמה מהבקיאים ברזי הרשימות ניסינו לרדת
לעומק תורת המספרים ובוודאי לא נגיע אלא רק לשכבה העליונה ובכל זאת הנסיון מעניין.

ברשימת ש"ס מופיעה עמותה בשם "ישיבה למקורות".

שמעתם עליה בעבר? אנו בסוחים שלא. יש להניח שזו עמותה חדשה. יהיו לה 790 אלף דולרים".

יש עתון שעורך חקירה האם המוסדות שקיבלו כספים
באמת קיימים?

היו"ר ד. ליבאי:

אני אצלם את המסמך שבידי ואגיש אותו לוועדה.

א. הראל: